

אדם אחד הגיש את התביעה - ועשרות

מי ומי

שלושה חדשים עברו מאז אותו יום נרגש ונסער, כאשר נפתח משפט הדיבה הגדול ביותר בתולדות מדינת ישראל. הגשם השופף, שהצליף על חלונות אולם בית המשפט, פיה מאז את מקומו לשרב כבד, שהעלה זיעה על פניהם של הפרקליטים עטופי הגלימות. בפנים אטומות, כשחקני פוקר, ישבו השבוע שלושתי השופטים המחזויים והאזינו לסיכומים האחרונים של הפרקליטים. מפעם לפעם רשמו לפנייהם הערה על גליגות הנייר שהיו מונחים לפנייהם.

איש אינו יכול לדעת מה יהיה פסק הדין, שיינתן בעוד חודש-חודשיים. איש אינו יכול גם לדעת אם יהיה פסק הדין פה אחד, או אם ייחלקו דיעות השופטים. אולם יהיה פסק הדין כאשר יהיה, כבר הוכחו בעליל עשרות עניינים, גם כאלה שאינם נוגעים ומשירין לתביעה. עשרות אנשים, שהשתתפו בעלייה הגדולה, איבדו את שמש הטוב ללא תקנה. ההאשמות הכבדות שהוטחו נגד עמוס בגוריון וחבריו מעל עמודי העולם הזה, ואשר עמוס לא העז להגיש עליהן משפט, אומתו במהלך המשפט, עד לפרטן האחרון. רק כמה נקודות בודדות, ולא חשובות ביותר, עליהן הגיש עמוס את משפטו נגד שורת המתנדבים, נשארו עדיין תלויות להכרעת השופטים. ביניהן שתי השאלות המרכזיות: האם היה זה עמוס בגוריון שסיפר לידידו שייקה ירקוני כי מתנהלת נגדו חקירה סודית, ואם היה זה עמוס שגרס, במישורו או בעקיפין, לסגירת התיק נגד שייקה? בעמודים אלה מגיש העולם הזה את מפקד האישים העיקריים, ששמותיהם השתרבו לפרשה הגדולה:

אלון ינאלי, חי.כ. ראה ובדק את חרבת שורת המתנדבים לפני הפרסום, וכן את מכתבה לעמוס, בו נדרשה התפטרות עמוס, אף הכניס בו תיקון קל. בזמן המשפט פסח עמוס, למרחב. על שתי הסעיפים.

בגוריון, דוד, ראש-הממשלה. אביו של עמוס. עם התחלת המשפט נפגש והציג טלם עמו, באופן הפגנתי, בדירת עמוס. אמר לו, בנוכחות הכתבים: „בני, אם התחלת אל תיסוגו“ לדברי הסניגוריה, נעשה הדבר כדי להפעיל לחץ על בית המשפט ודעת הקהל. (ראה שטיינברג). המשפט הוכיח ש בניגוד להכחשתו המפורשת, השתתף בישר בה בה החלטת לסגור את התיק הפלילי של דוד בהרל, גזבר הסוכנות, על החזקת אלפי דולארים בחוץ לארץ.

בגוריון, עמוס, סגן המפקח הכללי. טען כי הואשם בחוברת של שורת המתנדבים כאליו היה מעורב בסגירת תיקו של ידידו שייקה ירקוני, וכאליו נכנס לשותפות כורים בידיעה כי יהנה הנאתית ללא יחס להשקעתו. לא תבע את השורה לדין אלא כעבור כמה שבועות, בשבוע בו פתח ה' עדלם הזה נגדו בשורת גילויים, שהיתה עד אין שיעור יותר רחבה וכוללת מהשורות המועטות והסתמי מות בחוברת ה' שורה, במשפט טענה הסניגוריה כי תביעתו של עמוס נגד ה' שורה היתה תביעת-סרק, וכי באה רק כדי לזרות אבק בעיני ה' ה' ולהתחמק מן הצורך להגיש משפט נגד העו' הזה, על האשמתיו המפורשות והרבי גחוניות, שביחס אליהן חשש להתדיין. ב' משפט הובח כי נכנס לשותפות כוריה-היופיין כורים, שאחד משותפיה היה שייקה ירקוני, מבלי להשיקע בה כמעט אף פרוטה אחת, אף על פי שהעיד בשבועה כי השיקע בה אלף ל"י, עדות שהזומה על-ידי מנהל-הס' פרים של כורים. המשטרה הפעילה לחץ בלתי-רגיל נגד המתחרים של כורים, שזכתה ליחס מיוחד גם במשרדי-ממשלה אחרים. ה' כה כי גם מבקר-המדינה שלל את העדפת היתר לה זכתה כורים. כאשר העמיד עמוס פנים בפרשה זו, כמו בכל שאר הפרשות, כאילו אינו יודע דבר על הנעשה בו ומס' ביבו, הגדירו תמיר כ"מי שמתימר להיות נער שאינו יודע לשאול, או פאקיר הודי“ מוסיף להתרועע עם שייקה ירקוני, שלוש שנים אחרי שזה הוגדר במימכמים רשמיים כ"חשוד“ בניגוד להודאתו שלו שאסור היה לו להתרועע עם חשוד. טען כי לא היה לו מושג על החקירה שהתנהלה במשך שנים על-ידי ידידו הקרובים ביותר נגד ידידו הקרוב ביותר בענין אירס'ו, וכי לא אלה ולא זה לא סיפרו לו על כך מעולם מאומה, גם לא אחרי עדותו. טען זאת למרות דב' ריו החריפים של מבקר-המדינה על עיסקת אירס'ו והסרסומים הנרחבים בעתונות

על חלקו של שייקה בפרשה זו. למרות ש' עדותו הושמעה בכסחון שחצני, הופרכו עשרות מיסודותיה על-ידי מוצגים ועדויות אחרות, נוסף על הסתירות הפנימיות שנת' גלו בעדותו שלו. נראה עליו ובוסה ברא' שית המשפט, קודר ומדוכדך לקראת סיומו, כאשר נתברר לו כי נגדו בעזרת יועצו ה' משפטי להרפתקה הרסנית.

הופשטטר, אפרים, קצין-משטרה. ראש הענף הפלילי במטה הארצי. השתתף באופן פעיל עם חבר מקורביו של עמוס בהכנת המשפט, מילא תפקיד מרכזי בקנו' היה נגד שטיינברג (ראה שטיינברג). התנהגותו בענין זה הוגדר רה על-ידי שופ' טת כ"צורמת“ חקירתו של סהר כ"י עזי' תמיר הושמעה הטענה כי העלאתו בדר' גה היתה צמודה לסגירת תיקו ה' פלילי של אחד מבני משפחת סהר. הוגדר בעדותו של ה' נתבע חנן רפפורט כ"מושחת“, אך השופ' טים לא נתנו לרפפורט לפרט את טענותיו, בנימוק שאינו שייכות למשפט זה.

הדפריין, אי' סר (איסר הק' טנ"). לדברי סהר ועמוס, התיעצו עמו בקשר עם המשפט. כשנש' אל עמוס מה תפקידו, השיב: „אני נפגש אתו לעיתים קרובות. הוא עובד ב' משרד ראש הממ' שלה. אני מוכן לומר מה תפקידו“.

זוהר, שמאי, קצין משטרה. ראש ה' מחלקה הכלכלית, אחד הכוחות העיקריים במשטרה. מגיבורי הקנוניה נגד שטיינברג (ראה שטיינברג) ונגד סברדלוב (ראה סברד' (וב). קבע במיסמך רשמי ששיקה ירקוני חשוד בגניבה באמצעות שוטר, בעוד עמוס טען כי זוהר אמר לו ששיקה אינו חשוד. אליו פנה ירקוני כדי להסדיר את עניינו, אחרי ביקור פרטי אצל ליף (ראה ליף) ב' אותו ענין. שיחה זו היתה אחת העובדות המרכזיות בחוברת השורה, והוכחה בעליל. היה אחראי רשמית לסגירת תיקו של שייקה, אך לא הובא להעיד. דבר זה הוכיח, לדברי הסניגוריה, כי התביעה מבקשת להצי' לים את האמת והחששת מפני סתירות ב' עדויותיה. הוגדר על-ידי הנתבע חנן רפ' פורט בעדותו כ"מושחת“, אך בית-המשפט לא איפשר לו לפרט את טענותיו בנימוק שאינו שייכות למשפט זה.

זלינגר, אברהם, סגן המפקח הכללי, ראש אגף החקירות. על אף הוראותיו ה'

במדינה

העם

חורבן בית שלישי

ידידו הזמנים אשר ניסעו לנו הם מגילה עם שבעה חותמים. הן אשר לו רוח-הזמנים תקראו אינו אלא רוח אותם אדונים, אשר בו, כבראי, ישתקפו הזמנים...

(גטה/פאוסט) הגנרל לודנרופף, המצביא הגרמני במל' חמת-העולם הראשונה, נשאל פעם מה היתה תוכניתו ערב קרב-ההכרעה של טאננברג. „אדוני“, השיב הגנרל בשקט, „תחילה סי' ימתי את הקרב, רק אחר-כך ישבתי וחיי' ברתי את התוכנית שלי“.

בישראל אין אנשים כל כך גלויי-לב. אולם השיטה הנהוגה בישראל לגבי כתיבת ההיסטוריה, וזהה היא מבוססת על חוכמתו של הצלף היורה את כדוריו לעבר לוח' המטרה, מצויר אחרי-כן את העיגולים מסי' ביב לפגיעות.

היתרון של שיטה זו: בעליה אינם יכו' לים לטעות לעולם. כמו האפיפיור הרומאי, הם צודקים תמיד.

האישי שאינו פועה. השבוע יצא דויד בגוריון להסביר את מגמות מיבצע-סיני. הוא עשה זאת באמצעות מאמר מקיף של היסטוריון הפרטי, סגן-אלוף ישראל בר, ובאמצעות חוברת שכתב בעצמו.

המסקנות של שתי יצירות-המופת: המיב' צע והתכנן להשיג בדיוק את אשר קיחה ביג' להשיג. הדמיון בחוברת בין כוונות ביג' לפני חצי שנה, לבין המצב המדיני השבוע כל כך שלם, שאפשר להסבירו רק בפעולת מוח גאוני ובעזרת המ' האופיינית לו: „הדברים התפתחו בדיוק כפי שיערתי והיגדתי לממשלה (ערב המיבצע)“.

ראש' הממשלה שכח לחלוטין את פקודת-היום ההיסטורית שלו על הקמת „מלכות של' שית“, ואת הכרוניתו המצלצלת על גבור' לוח' המדינה „מדן ועד יטבת“, את עשרות ההכרזות שצוינו לא ניסוג.

הבית השלישי נחרב במשיכת-קולמוס. תחנתו באו מטרות הרבה יותר צנועות. ל' דברי ביג' לא היו לו מעולם שום מטרות אחרות.

שלוש מטרות צנועות. לפי ההש' קפה של חודש מאי 1957 היו שלוש ה' מטרות הצנועות של המיבצע:

- לשבור (את) כוחו הצבאי של עבד אל-נאצר, ולבער (את) קניו הפיזיאון.
- להנמיך (את) קומתו של עבד אל-נאצר.
- לפרוץ (את) המעבר במיצרי אילת.

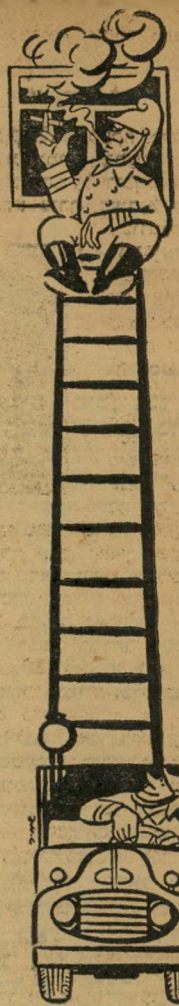
ביג' אינו עונה על שתי הטענות נגד הנקודה ה' שונה: כי המצרים לא תיכננו שום התקפה צבאית קרובה, ולא היו מסור' גלים לכך, וכי הצבא המצרי יכול לחקן את הזקנים שנגרמו לו תוך שנה-שנתיים. הטענה לגבי ביעור הפיזיאון אמנם טובה כרגע, אך ספק אם תישאר נכונה בעוד זמן קצר.

שאלה גדולה היא אם דמותו של עבד אל-נאצר באמת הונמכה בעיני ההמונים במרחב הערבי. משקיפים זרים טוענים את ההיפך. הרוזן המצרי, שאיגור לא קרב מאדמתו את הצבאות של שתי מעצמות עולמיות ואת צה"ל, נשאר גיבור בעיני האיש הפשוט.

גם הטענה השלישית מפוקפקת. המצרים פתוחים כל עוד כוחות האו"ם חונים ב' שארם אל-שייך בהסכמת עבד אל-נאצר. איש אינו יכול לדעת מה יקרה למחרת יום הוצאת כוחות אלה.

„אני... אני... אני...“ בעיני ביג' יש ערך רב למה שתכתוב עליו ההיסטוריה, לכן מיהר ראש-הממשלה לכתוב אותה בעצ' מו. כדי להיות בטוח שאיש לא יגנוב ממנו את זכותו ההיסטורית, הוא קובע בפירושו: „על אף ההתפאריות של עסקנים ודברנים שונים בכנסת ובמקומות אחרים, לא היה איש בישראל, במשך כל שמונה השנים, שהציע רעיון של מסע סיני“.

לכל אורך החוברת ההרגשה היא אשית. „לשם מה יזמתי... מדוע הייתי בעד... דהיתי... התנגדתי...“ הצעות פרץ ברני שטיין הצי'י היו „סירוף-דעת“, דברי מנחם בגין „דברי הבאי“.

הוא לא האלה הוא מעשן

למד לרכב על קטנוע ואופנוע בבי"ס.ה.ה.ה. בחזרת מורים מוסמכים תל-אביב, רח' מנדלי 6

הקראתם כבר את קסמי גמד 64 עמודים • עשרות קריקטורות

אולפן גרג (Gregg) חנח השבוע קורס דרוח-רשי (פעמיים בשבוע) ל- קצרות עברית או / אנגלית הצלחה מובטחת - הרשמו מיד אצל מר' ח' ברקמא (קמפוסקי), המנהל, בתל-אביב: גורדון 5; בחיפה: בייס, במעלה; החלוק 13 (כתובת פרטית: פבונר 19, חיפה)